

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Ösztályozás

Tárgy

378.24

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

Szerző Rubin L.

Cím Diáknyomor

Forrás: Világ

Bp.

(Hely)

1913

(Idő)

x/26.

(Köt. v. füz.)

Diáknyomor

Budapest, október 25.

A Világ hírt adott már arról, hogy az egyetemi hallgatók hetek óta szervezkednek és a közeli napokban diáknagygyűlésen fogják ismertetni a budapesti diákság anyagi és kulturális nyomorát. Ez a mozgalom most annál inkább aktuális, mert a tudományos pályák meghosszabbítása és megnehezítése, a vizsgadíjak emelése az eddigi helyzetet is rosszabbra fordította, s ha eddig oka volt a diákságnak a panaszra, most még nagyobb joggal kívánhatja, hogy hosszú és küzdelmes tanulmányai közben az illetékes tényezők segítségére legyenek.

A budapesti diáknyomor statisztikai megállapítását 1909-ben a Galilei-Kör végezte el. 806 diákról vett föl igen részletes statisztikát, egész Európában a legnagyobbat a hasonló fölvételek közül. Ezt a statisztikát a fővárosi statisztikai hivatal dolgozta föl, s így megbízhatóság tekintetében kifogástalanak vehető.

Különösen fontosak ebben a statisztikában azok a részek, melyek a lakásvizsnyókra vonatkoznak. Megállapítást nyert, hogy a megkérdezett diákok 60.1%-a albérló és 1.6% ágyrajáró. A felvétel szerint 806 diák közül négyen ablak nélküli szobában laknak s közülök egy nem is egyedül. 224-en egyablakos szobában laknak, s ezek közül csak 166 egyedül, 136 másod- és harmadmagával, hatan negyed- vagy ötödmagukkal s ketten olyan egyablakos szobában laknak, melyben hatan alusznak egyszerre. A kétablakos szobákban 12 lakik egyedül, 290 másod-, illetve harmadmagával, 25-en laknak négy-ötven és 11-en laknak hatan egy szobában.

Arra a kérdésre, hogy hányszor étkezik na-

ponta, többek között a következő válasz érkezett:

1-szer	3	diák	0.4%
2-szer	62	diák	7.7%
3-szor	423	diák	52.5%

Arra a kérdésre pedig, hogy hol étkezik, a válaszokból kiderült, hogy:

kifőzésházban	étkezik	50	diák	6.2%
népkonyhán		15	diák	1.9%
lakásán	állandóan, hideg ételt	5	diák	0.6%

Ezen táblázat adatait kiegészíti azon adat, hogy arra a kérdésre, előfordult-e gyakran, hogy hideg ebédet vásárol, 117-en igennel feleltek.

Dacára annak, hogy a Galilei Kör statisztikája megdöbbenést váltott ki, ugyyszólván semmi se történt a diákság lakásvizsnyóinak és élelmezésének a kérdésben. Legutóbb a Hűvös-völgyben ugyan fővárosi felügyelete alatt egy nyaralótelep évenként kilenc havi tartamra átalakult diák-szállóvá, azonban ez a nyereséskedésre alapított magánvállalat a bajt nem orvosolja. A prospektus 200 helyet hirdetett és szeptember 15-éig több mint ezren jelentkeztek. Az albérló diákságnak tehát csak egy kis töredéke kapott elhelyezést, azonban ezeknek is ki kell majd költözködni június 1-én, tehát éppen a vizsgák hónapjában, amikor a legteljesebb nyugalomra volna szükség.

A fővárosi kislakásépítő programjának kiegészítésül tervbevételek két diák-szálló építését. Az építési albiztonság augusztusi ülésén Kabdebo Gyula műszaki tanácsos ismertetette az egyik diák-szálló terveit. Ötemeletes épületet terveznek a Müegyetem közelében 300 diák részére. A szoba havi bére 24 korona. Ez a szálló a szükségletet szintén nem elégítene ki, hisz csak a Müegyetemnek kb. 4000 hall-

gatója van. A 24 koronás bér is magas. A Galilei Kör statisztikai fölvételéből ugyanis megállapítható 546 idegenben lakó diák jövedelme. Ezek közül 43.8%-nak a havi jövedelme 100 koronán alul marad. Ezek közül is

csak 26.5%	(145 diák)	havi jövedelme áll 75—100 K között,
míg 19.9%	(76 diák)	„ „ csupán 50—75 K között,
és 3.3%	(18 diák)	„ „ csupán 30—50 K között,

A diáklakás-kérdésnek a rendezetlensége hozta létre ez év májusában az első diáklakásügyi konferenciát, melyet Münchenben tartottak meg a német egyetemek, egyetemi városok és diákegyesületek kiküldöttei. A müncheni konferencia elnökei az ottani főiskolák rektorai voltak. A konferencia előtt a diákság nagygyűlést tartott, melyen több, mint ezren vettek részt. A tanácskozásokon pedig a német tudományos világ vezetői referáltak.

A diákszállók kérdésében ez a konferencia nem hozott érdemleges határozatot, ami a német diákságnak a miénkétől eltérő helyzetéből és az elég olcsó albérlet-rendszerből magyarázható. Nálunk azonban egész más a helyzet. Ismerünk például sok olyan müegyetemi hallgatót, aki Budáról kijár az Aréna-utrá, az V. kerületi Népszállóba, mert még így is jobb, mintha ugyanazért az összegért sőtél és piszkos oduban laknék.

A müncheni konferencia sokat foglalkozott a lakásközvetítés kérdésével és elhatározta, hogy valamennyi német főiskolát megkéri, hogy lakásközvetítő-hivatalokat állítsanak föl. Az egyetemi lakásközvetítő-hivatal gyors megszervezését a budapesti diákságnak is programjába kell venni. A német egyetemi lakásközvetítő-hivatalok teljesen beváltak. Ezeket a hivatalokat az egyetemi tanács és a diákság képviselői közösen igazgatják. A bejelentett

lakásokat vizsgálat alá veszik és ha megfelelőnek ítélik, akkor belajstromozzák és nyilvánosságra hozzák. Így például Berlinben a hivatal lapot ad ki (Wohnungs-Anzeiger). Egységes lakásbér-szerződéseket is készít és a lakásokat állandóan ellenőrzi. Nálunk a fővárost is bele kellene vonni e diáklakás-közvetítő hivatal föllállításába, ami bizonyára könnyű feladat és a szociálpolitikai ügyosztály keretében hamarosan megszervezhető. A hivatal befolya a lakásbérek alakulásába és a vitás kérdések kiegyenlítésébe is. Nagy szolgálatot tenne a hivatal a nőhallgatóknak, akiknek nemcsak a lakáskeresés okoz fokozottabb kellemetlenséget, mint férfikollégáknak, hanem kibérelt lakásuk gyakran a prostitúció közepén fekszik, melyet azonban csak később vesznek észre, amikor aztán újra nekivághatnak a lakáskeresésnek.

A diáklakásügy rendezésével egyidőben *diák-ebédek* is szervezendők. A főváros megengedte, hogy a hivatalnokai részére föllállított éttermet a hűvösvölgyi telepen lakó diákok is igénybe vegyék. Ezt az intézményt népszerűsíteni kell. Bővítsék ki és csökkentsék a nyolcvan filléres ebéd árát.

Gondos és szeretettől áthatott reformokkal a diákság anyagi nyomorán könnyen lehetne segíteni. A diákság erős és elkeseredett föllépésével pedig figyelmessé kell tenni az illetékes tényezőket, hogy a nemzet intelligenciáját, a jövő értelmiségét legküzdelmesebb éveiben magára hagyni, bűnnel határos közömbösség.

Rubin László.